

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rkp. 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: 170/2008/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

64/2009. (III. 18.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) sz-i panaszos 2008. augusztus 7-én, elektronikus úton előterjesztett panaszát a 2009. március 18-án tartott zárt ülése alapján

e l u t a s í t j a.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

A panaszos a Ráckevei Rendőrkapitányság rendőreinek eljárásával összefüggésben terjesztette elő panaszát az alábbiak szerint.

Előadja, hogy egy kutyaharapással kapcsolatos ügyben több, mint egy éve folyik eljárás a Ráckevei Rendőrkapitányságon, amelynek keretében édesanyját és annak kiskorú, a panaszossal nem azonos családnevű fiát több alkalommal meghallgatták.

2008. augusztus 7-ére a fenti személyek – a panaszos elmondása szerint – gyanúsítottként kaptak idézést újabb meghallgatásra. Azon megjelentek, és az általuk elmondottakról a rendőrök jegyzőkönyvet vettek fel. A jegyzőkönyv tartalmával azonban nem értettek egyet, és a meghallgatás végén azt nem voltak hajlandók aláírni, ezért a rendőrségen tartották őket. A panaszos megjegyzi, hogy a meghallgatáson kirendelt védőjük annak ellenére nem jelent meg, hogy a rendőrök azt állították, a védő is kapott értesítést a meghallgatásról.

Amikor a panaszos tudomást szerzett arról, hogy hozzátartozóit nem engedik el a rendőrségről, telefonon felvette a kapcsolatot az ügyben eljáró egyik rendőrnővel, (...), hogy engedjék el őket, de nem járt eredménnyel. A rendőrnő a panaszosnak azt a választ adta, hogy a történések miatt nyugodtan tegyen panaszt.

A panaszos megjegyzi, hogy jelen a panaszbeadvány írásakor – az elektronikus elküldés időpontja augusztus 7. 22 óra – a két személyt még mindig nem bocsátották el a rendőrségről. Ezt arra tekintettel tartja különösen aggasztónak, hogy édesanyja súlyos cukorbeteg és vérnyomásproblémákkal küzd, és mivel munkája végeztével egyenesen a rendőrkapitányságra ment, nincsenek nála a gyógyszerei és nem is evett.

A panaszos a 104-es és a 112-es telefonszámokon keresztül próbálta elérni, hogy édesanyjának biztosítsák a szedett gyógyszert és adjanak ételmet, de nem írja, hogy milyen eredménnyel járt.

Elmondása szerint az eljáró rendőrnő azt mondta neki, hogy joguk van fogvatartani az említett két személyt, de a panaszos nem gondolja, hogy erre a jegyzőkönyv aláírásának megtagadása esetén lenne mód, főleg úgy, hogy az adott személy életét kockáztatják.

A panaszos jelzi, hogy a panaszbeadvány írása közben hívás érkezett a telefonjára az édesanyja mobiljáról, és (...) orvossal beszélt, aki az édesanya hívására érkezett a rendőrségre, és ellátta őt. A telefonbeszélgetés során a panaszos tudomására jutott, hogy az édesanyja vércukor-szintje és vérnyomása rendkívül magas. A háttérben hallotta, hogy az említett rendőrnő a következőt kiabálja: „elegem van magából”. Az édesanyja elmondta továbbá, hogy egy rendőr a karját csavargatja, illetve a táskáját ki akarja venni a kezéből.

A panaszos elmondja továbbá, hogy azt az információt kapta az ügyvéddel kapcsolatosan, hogy kedden ér rá.

A panaszos nem érti, hogy miért történik mindez a hozzátartozóival, és miért viselkedik az elmondottak szerint az említett rendőrnő. Igazságtalannak tartja az eljárást, és azt szeretné, (...) a továbbiakban részt vegyen az ügy elintézésében. Szeretne tanácsot kapni, hogy hogyan érhetné el, hogy ne Ráckeveén folytatódjon az eljárás, mert már nem bízik az ottani rendőrök munkájában.

II.

1. A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. §-ának (1) bekezdése értelmében az, „akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása [...] alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el”. Ezen rendelkezés alapján a panasz benyújtására kizárólag az a személy jogosult, akinek az intézkedés alapvető jogát sértette.

Jelen esetben ez a feltétel nem teljesült, mivel a beadványban előadott sérelmek nem a panaszos személyéhez kötődtek, hanem édesanyja és annak fia helyzetét érintették.

2. A Testületnek ilyen esetekben lehetősége van arra, hogy a hozzá forduló, és adott esetben a panasz előterjesztésére nem jogosult személy figyelmét felhívja az Rtv. 92. §-ának (3) bekezdésében foglalt rendelkezésre, amelynek értelmében a panasz meghatalmazott vagy jogi képviselő útján is előterjeszhető. Jelen beadvány kapcsán ezzel a lehetőséggel a Testület az alábbiakra tekintettel nem élt.

A Testület eljárását az Rtv. a IX. fejezetében, a Jogorvoslatok alcím alatt szabályozza. Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az, „akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette [...] kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el”.

A fent idézett rendelkezés alapján a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások vizsgálata tartozik, melyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),

- a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (különösen: igazoltatás, ruházat- csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),

- a kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás stb.),

tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A Testületnek lehetősége van továbbá arra, hogy az Rtv. IV. fejezetében, a rendőrség működésének általános elveit és szabályait rögzítő rendelkezések kapcsán vizsgálódása körébe vonjon minden olyan rendőri tevékenységet, amelyet az V. és a VI. fejezetek ugyan nem nevesítenek, de amelynek vonatkozásában a IV. fejezetben foglalt követelményeknek érvényesülniük kell.

Erre az Rtv. IV. fejezetében szereplő 11. § (1) bekezdése nyújt lehetőséget, amely szerint a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni. A 11. § (1) bekezdése – a fentebb kifejtettek alapján – olyan általános jellegű rendőri kötelezettséget rögzít, amelynek megsértése esetén helye van a Testület eljárásának akkor is, ha a jogsértés nem az Rtv. V. és VI. fejezetében foglalt rendelkezések alkalmazásával függ össze. Az Rtv. 11. §-án keresztül vizsgálhatóvá válik tehát a rendőrség részéről eljáró személyek olyan tevékenysége is, amely az Rtv.-től eltérő egyéb jogszabályok által rendezett eljárási szabályok alapján zajlik. A Testület hatáskörének ilyen értelmezése azonban nem biztosít korlátlan lehetőséget a Testület beavatkozására, mert erre csupán olyan

esetekben lesz módja, amikor a panaszolt rendőri intézkedéssel vagy mulasztással szemben speciális jogorvoslatot az egyéb jogszabályok nem biztosítanak.

Jelen esetben olyan rendőri intézkedést – gyanúsítottkénti meghallgatás – tett a panaszos panasz tárgyává, amelynek foganatosítását a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) szabályozza. Ennek megfelelően jelen ügyben azt kellett vizsgálni, hogy áll-e a panaszos rendelkezésére olyan speciális büntetőeljárás jogorvoslat, amely az általa sérelmezett rendőri fellépés orvoslására alkalmas.

A Testület e vonatkozásban megállapította, hogy a Be. 196. §-ának (1) bekezdése a panaszos által sérelmesnek ítélt intézkedés vonatkozásában megfelelő jogorvoslati lehetőséget biztosít. A fenti rendelkezés értelmében vett panasz elintézését a Be. azon rendelkezései szabályozzák, amelyek a Jogorvoslat a nyomozás során alcím alatt kaptak helyet. Ezért a panaszos sérelmeinek orvoslására ettől eltérő, így az Rtv. által biztosított jogorvoslati lehetőség és a Testület eljárása útján sincs mód.

Mivel a kérdéses panasz vonatkozásában a Testületnek a fenti okfejtés alapján – a panaszos édesanyja által csatolt maghatalmazás birtokában – sem lett volna az ügyben hatásköre eljárni, ezért a rendelkező részben foglaltak szerint alakította ki állásfoglalását, és a panaszt elutasította.

Ugyanakkor a Testület felhívja a panaszos figyelmét arra, hogy amennyiben úgy ítéli meg, hogy hozzátartozói fogvatartása jogellenes volt, úgy feljelentést tehet a Budapesti Nyomozó Ügyészségnél jogellenes fogvatartás büntette (a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény 228. §-a) miatt. A Testület ezen tájékoztatása nem minősül a Testület jogi álláspontjának, pusztán a jogorvoslati lehetőségekre vonatkozó kioktatásnak tekintendő.

Budapest, 2009. március 18.

Dr. Kaltenbach Jenő

elnök

előadó testületi tag

Dr. Juhász Imre

elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra

testületi tag

Dr. Féja András

testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf

testületi tag